

Liwayway

*Isang Manghahayag ng Presensya
ni Cristo*

Ang Magasin ng Bukas

Mayo 2026

Talaan ng mga Nilalaman

PANGUNAHING ARTIKULO	2
ANG TANONG NI JOB AY NASAGOT	2
PAG-AARAL NG BIBLIYA	22
ANG MALING HABAG NI JONAS.....	22
BABALA LABAN SA KATAMARAN.....	25
KRISTIYANONG KABUTIHANG-LOOB	28
WASTO NA PAGSUNOD SA SABADO	31
PAGSISIGLA SA ISA'T ISA.....	34
BUHAY AT DOKTRINA NG KRISTIYANO	37
ANG PAGLALAKBAY NG ISRAEL PATUNGONG DAGAT PULA	37

Sumabay sa iyong Bibliya!

Ang Tanong ni Job ay Nasagot

"Kung mamatay ang tao, mabubuhay pa ba siya?"
Job 14:14

Walang paksang higit na pangkalahatang-interes kaysa sa nakapaloob sa makaganyak na tanong na ito na itinatanong ni Job. Sa normal na kalagayan, walang gustong mamatay, subalit nauunawaan ng lahat na ayon sa kakayahang makita ng tao, naghihintay ang kamatayan sa bawat isa. Kaya, ang tanong sa puso ng lahat at sa labi ng marami ay kung may buhay ba pagkatapos ng kamatayan.

Ang mga tao sa paglipas ng mga panahon, sa kanilang kalungkutan dahil sa pagkamatay ng kanilang mga mahal sa buhay, at sa katiyakan ng kanilang sariling pagbagsak sa huli sa harap ng dakilang kaaway, ang kamatayan, ay bumuo ng sari-saring pilosopiya upang pakalmahin ang kanilang mga takot at upang itanggi ang katotohanan ng isang bagay na napakasadyang totoo. Inampon nila ang paniniwala na ang kamatayan ay hindi kung ano ang itsura nito; na ito ay isang paraan kung saan ang mga tao ay pumapasok sa isa pang mas dakilang kaharian ng buhay o, sa ilang mga kaso, sa isang kalagayan ng walang hanggang paghihirap.

Nasaan ang mga patay? Ano ang nangyayari kapag namatay ang isang tao? Mas buhay ba ang mga patay kaysa sa mga nabubuhay? Libu-libong taon na ang nakalipas, tinanong ng matuwid na si Job ang

mga salitang binanggit sa ating pambungad na talata, "Kung mamatay ang tao, mabubuhay pa kaya siya muli?" Dito, ang propeta ng Diyos ay nagsalita para sa bilyon-bilyong nagluluksa sa pagkawala ng kanilang mga mahal sa buhay, at na sila mismo, katulad ng buong sangkatauhan, ay nanginginginig sa takot sa tiyak na pagdating ng kamatayan.

May personal at napakahalagang interes si Job sa sagot sa kanyang tanong, sapagkat kakapakiusap lang niya sa Diyos na hayaang mamatay siya sa libingan. (Job 14:13). Hindi nagsawa si Job sa pagbuhay kundi napagod siya sa pagdurusang hanggang sa magtaka siya kung sulit pa bang mabuhay sa ilalim ng ganoong mga kalagayan. Sinulat ni Santiago, "Narinig ninyo ang pagtitiis ni Job." (Santiago 5:11). Kailangan ni Job ng pasensya, sapagkat pinayagan ng Diyos na dumating sa kaniya ang matitinding kapahamakan. Ang kaniyang mga kawan, ang kaniyang mga bakahan, at ang kaniyang pamilya ay tuluyang nawasak. Nawalan siya ng kalusugan at nagkasakit ng karumaldumal na sakit sa balat na bumalot sa buong katawan niya. Sa wakas, sumalungat sa kaniya ang kaniyang asawa at sinabi, "Sumpain mo ang Diyos, at mamatay ka." Job 2:9

Si Job, gayunpaman, ay walang balak sumpain ang Diyos. Nagtiwala siya sa Diyos kahit na hindi niya naintindihan kung bakit pinayagang magdusa siya nang labis. Naiintindihan naman na hinanap niya ang paglaya mula sa pagdurusang kung ito ang kalooban ng Diyos, kaya ipinagdasal niya, "O, kung itago mo lamang ako sa libingan, at itago mo ako sa lihim, hanggang sa lumipas ang iyong poot, at

magtalaga ka ng takdang panahon para sa akin, at gunitain mo ako!" Job 14:13

Matapos hilingin kay Job na hayaang mamatay siya, pinag-isipan niya ang tanong kung ano ang mangyayari kung sasagutin ng Diyos ang kanyang panalangin at papayagan siyang pumasok sa kamatayan. Kaya, tinanong niya, sa mga salita ng ating pambungad na teksto, "Kung mamatay ang tao, mabubuhay pa kaya siya?" Itinatanong ni Job mula sa pananaw ng kanyang sariling karanasan at damdamin. Gayunpaman, bilang isang propeta ng Diyos, ang kanyang mga salita ay banal na inspirasyon, kaya alam natin na binuo niya ang tanong tungkol sa buhay pagkatapos ng kamatayan sa paraang naaayon sa katotohanan ng Salita ng Diyos hinggil sa paksang ito.

Mahalagang pansinin na hindi tinanong ni Job, "Kapag namatay ang tao, mas buhay pa ba siya kaysa dati?" Hindi rin niya tinanong, "Kapag namatay ang tao, nangangahulugan ba ito na napunta siya sa langit, o sa isang lugar ng paghihirap?" Alam ni Job na s , kapag namatay ang tao, siya ay patay na, kaya ang tanong niya ay, "Mabubuhay pa kaya siya?" Sa gayon, naituturo sa atin ang dakilang pangunahing katotohanan ng Bibliya na ang buhay pagkatapos ng kamatayan ay nakasalalay sa muling pagbuhay ng mga patay. May pag-asa ng buhay pagkatapos ng kamatayan, hindi dahil walang kamatayan, kundi dahil ipinangako ng Diyos na gagamitin ang Kanyang makapangyarihang kapangyarihan upang buhayin ang mga patay. Naniniwala si Job na kung papayagan siyang mamatay upang takasan ang karagdagang pagdurusa, ibabalik siya ng Diyos sa

buhay sa huli. Sinabi niya, "Sa lahat ng araw ng takdang panahon ko maghihintay ako [sa kamatayan], hanggang dumating ang pagbabago [mula sa kamatayan tungo sa buhay]. Tatawagin mo ako, at sasagot ako sa iyo; magkakaroon ka ng pagnanasa sa gawa ng iyong mga kamay." Job 14:14,15

Ang Pag-asa ng Pagkabuhay na Muli

Ito ang pag-asa sa muling pagkabuhay na taglay ni Job, na inilatag nang napakalinaw at may ganoong nakapagpapalubag-loob na katiyakan sa Bagong Tipan. Sumulat ang Apostol Pablo, "Sapagkat kung paanong sa pamamagitan ng tao dumating ang kamatayan, sa pamamagitan din naman ng tao dumating ang muling pagkabuhay ng mga patay." (1 Corinto 15:21). Sa tekstong ito, ang perpektong "tao" na si Adan ay lumabag sa banal na batas at dinala sa kanyang sarili at sa kanyang mga supling ang parusa ng kamatayan. Ang perpektong "tao" na si Jesus ay pinalitan ang makasalanan sa kamatayan, at sa gayon ay nagawa ang pagpapalaya ng lahing Adan mula sa kamatayan sa pamamagitan ng muling pagkabuhay. Ito ang ibig sabihin ni Pablo nang isinulat niya, "Ang kabayaran ng kasalanan ay kamatayan; ngunit ang kaloob ng Diyos ay buhay na walang hanggan kay Jesucristo na ating Panginoon." Roma 6:23

Bakit Nagkakalito?

Ang batayan ng malaking kalituhan tungkol sa buhay pagkatapos ng kamatayan ay nagmula sa Hardin ng Eden. Sinabi ng Diyos kay Adan, "huwag kang kumain mula sa punongkahoy ng k , ng kaalaman sa mabuti at masama, sapagkat kapag kumain ka nito

ay tiyak na mamamatay ka." (Genesis 2:17). Pagkatapos, si Satanas, na nagsalita sa pamamagitan ng ahas, ay tinanong si Eba tungkol dito, na nagsasabing, "Hindi ba'y sinabi ng Diyos na huwag kayong kumain sa bawat punò sa hardin?" Kinumpirma ni Eba ang sinabi ng Diyos, kasama ang kanyang pahayag na kamatayan ang magiging parusa sa pagsuway. Genesis 3:1-3

Pagkatapos ay sumagot si Satanas kay Eba, "Hindi ka talaga mamamatay," (Genesis 3:4). Ito ay isang lantad na pagtangi sa sinabi ng Maylalang. Sa katunayan, inakusahan ni Satanas ang Diyos ng pagsisinungaling nang sabihin Niya na kamatayan ang parusa sa pagsuway. Marahil naniniwala si Satanas na sa ilang paraan ay mapipigilan niya ang banal na layunin na ipataw ang parusang kamatayan sa tao. Kung gayon, malapit niyang natuklasan na ang mga pagsisikap na iyon ay walang silbi, sapagkat nagsimulang mamatay ang sangkatauhan.

Gayunpaman, hindi inamin ni Satanas na siya ay nagkamali. Sa halip, sinimulan niya, sa pamamagitan ng mga taong instrumento, na ikalat ang kasinungalingan na ang kamatayan ay hindi kung ano ang mukhang ito, na walang kamatayan. Hangga't mahihikayat niya ang mga tao na maniwala rito, mapapatunayan niya na nagsasabi siya ng totoo nang sabihin niya kay Eba, "Hindi ka tiyak na mamamatay"; mukha ka lamang mamamatay, at kapag mukhang namatay ka na, mas mabubuhay ka pa kaysa dati.

Sinabi ni Jesus tungkol kay Satanas, "Siya ay isang sinungaling, at siyang ama nito." (Juan 8:44). Sa madaling salita, si Satanas ang nagmula sa unang kasinungalingan, at ito ang pinaka-nakapipinsala at

pinaka-malawakang kasinungalingan na nasabi kailanman. Ang kasinungalingang ito, na nagmula sa Hardin ng Eden, ay nagbaluktot sa Katotohanan tungkol sa kamatayan sa isipan ng mga tao sa lahat ng bansa at relihiyon; samantalang ang Katotohanan, na ipinahayag ng Diyos sa pahayag na, "Tunay kang mamamatay," ay pinaniwalaan lamang ng iilan.

Ang Kabulaanang "Hiwalay na Nilalang"

Malinaw sa lahat na ang katawan ng tao ay namamatay at bumabalik sa alabok. Alam ni Satanas na walang paraan para mailigaw ang mga tao tungkol dito. Kaya naman, sinimulan niyang ikalat ang kaisipan na mayroong isang bagay sa loob ng katawan ng tao na hiwalay rito, isang nilalang na umaalis sa katawan kapag ito ay namatay at nagpapatuloy na mabuhay. Sa mga bilog na Kristiyano, ang hindi matukoy na bagay na ito ay tinatawag na "imortal na kaluluwa."

Naniniwala rito ang mga sinaunang Ehipsiyano. Noong huli, inampon ito ng mga pilosopong Griyego at Romano. Matapos matulog sa kamatayan ang mga apostol, ipinakilala ito sa Simbahang Kristiyano ng mga paganong pilosopo. Bagaman inilalarawan ito sa iba't ibang paraan, ang teoryang ito na mayroong isang bagay sa loob ng tao na hindi maaaring mamatay, at samakatuwid ay walang kamatayan, ay naging karaniwang paniniwala ng karamihan sa mga relihiyoso, Kristiyano man o hindi.

Ipinapahiwatig ng Bibliya na laganap na ang kaisipang ito sa maraming tao maging noong kapanahunan ni Haring Solomon, at makikita natin siyang nilalabanan ang kamaliang ito sa

pamamagitan ng Katotohanan. Nagsulat siya, "Ang dumarating sa mga anak ng tao ay dumarating din sa mga hayop; isang bagay lamang ang dumarating sa kanila: kung paanong namamatay ang isa, ganoon din namamatay ang isa; oo, iisa ang hininga nila; kaya walang kalamangan ang tao kaysa sa hayop: sapagkat lahat ay walang kuenta. Lahat ay pumupunta sa isang lugar; lahat ay mula sa alikabok, at lahat ay bumabalik sa alikabok. Sino ang nakakaalam [sino ang makakapagpatunay] sa espiritu ng tao na umaakyat, at sa espiritu ng hayop na bumababa sa lupa?" Ecclesiastes 3:19-21

Gaano kalinaw na inihahayag ni Solomon ang Katotohanan ng Diyos, na pinagtitibay na sa kamatayan ay pantay ang tao at ang hayop, na iisa ang hininga nila, o "*espiritu*" gaya ng pagsasalin ng parehong salitang Hebreo sa Ecclesiastes 3:21. Matapos mailahad ang Katotohanan, tinanong niya, "Sino ang nakakaalam [o makakapagpatunay ng kabaligtaran]?" Malinaw na alam niya na pinaniniwalaan ng mga kalapit na bansang pagano ang kasinungalingan ni Satanas na walang kamatayan, na habang ang katawan ay namamatay, may isang "*espiritu*" na pumupunta "pataas" at nagpapatuloy na mabuhay. Gayunpaman, ipinapakita ni Solomon na hindi ito totoo. Sinasabi niya, sa halip, na sa kamatayan, magkapareho ang tao at ang mga hayop. Ang pagiging nangunguna ng tao ay nasa katotohanang ipinangako ng Diyos na ibabalik sa buhay ang mga patay sa pamamagitan ng muling pagkabuhay, ngunit hindi Niya ipinangako na gagawin ito para sa mga mababang hayop.

Ang "Walang-Kamatayang Kaluluwa" ay Hindi Ayon sa Kasulatan

Ang expression na "immortal soul," ay hindi lumalabas kahit saan sa Bibliya, at hindi rin malinaw na itinaturo ng mga Kasulatan na may hiwalay na nilalang na nakatira sa loob ng katawan ng tao at tumatakas upang mabuhay sa ibang lugar kapag namatay ang katawan. Ang unang paggamit ng salitang "kaluluwa" sa Bibliya ay nasa Genesis 2:7. Sa talatang ito, sinasabi sa atin na nilikha ng Diyos ang tao mula sa "alikalok ng lupa at hiningahan ang kanyang mga butong-ilong ng hininga ng buhay; at ang tao ay naging isang kaluluwang mabubuhay."

Pansinin na ang talata ay nagsasabing ang tao ay "naging" isang buhay na kaluluwa, hindi na siya ay "may" kaluluwa. Ang "buhay na kaluluwa" ay simpleng isang buhay na nilalang, o isang buhay na laman, na, gaya ng ipinapahayag ng tekstong ito, ay nagmumula sa pagsasanib ng hininga ng buhay at ng organismo, o katawan. Hindi ang katawan ang kaluluwa. Hindi ang hininga ng buhay ang kaluluwa. Nangyayari lamang na kapag, sa pamamagitan ng banal na kapangyarihan, binigyan ng hininga ng buhay ang katawan, doon nagiging isang "buhay na kaluluwa" ang pagsasanib ng dalawa.

Sinabi ni Solomon na ang tao at ang hayop ay pareho lamang ang hininga, at tama siya. Tungkol sa mga tao at mababang uri ng hayop na nasira sa Baha, mababasa natin, "Namatay ang lahat ng laman na gumagalaw sa ibabaw ng lupa, maging mga ibon, at mga hayupan, at mga mabangis na hayop, at ang bawat gumagapang na nilalang na gumagapang sa ibabaw ng lupa, at bawat tao: Lahat ng may hininga ng buhay sa kanilang mga butong-

ilong, sa lahat ng nasa tuyong lupa, ay namatay." Genesis 7:21,22

Dahil ang mga nilalang na hayop ay nabubuhay sa pamamagitan ng iisang "hininga ng buhay" na nagpapabuhay sa tao, ang mga hayop ay "mabubuhay na kaluluwa" rin. Ang mahalagang katotohanang ito ay nakatago sa karaniwang mambabasa ng Bibliya dahil sa hindi pagkakapareho ng pagsasalin. Halimbawa, ang Genesis 1:24 ay nagsasabing, "Sinabi ng Dios, Pabulan sa lupa ang may-buhay na nilalang ayon sa kaniyang uri, ang mga hayop, at ang gumagapang na mga hayop, at ang mga mabangis na hayop ng lupa ayon sa kaniyang uri: at gayon nga ang nangyari." Sa tekstong ito, ang pariralang "buhay na nilalang" ay pagsasalin ng eksaktong parehong mga salitang Hebreo na isinalin bilang "buhay na kaluluwa" sa Genesis 2:7, na tumutukoy kay Adan—ang mga salitang "nilalang" at "kaluluwa" ay parehong pagsasalin ng salitang Hebreo na "nephesh." Dahil sinikap ng mga tagasalin na magtatag ng pagkakaiba sa pagitan ng tao at mga hayop, na hindi sinusupportahan ng Kasulatan, ginamit nila ang salitang "nilalang" kapag ang tinutukoy ay ang mga mababang uri ng hayop, at "kaluluwa" kapag ang teksto ay tumutukoy sa tao. Hindi kataka-taka na isinulat ni Solomon, "Kung paanong namamatay ang isa, ganoon din namamatay ang isa."

Malinaw na inilahad ni Solomon ang tamang kaisipan nang isinulat niya, sa paglalarawan sa nangyayari kapag namatay ang tao, "At ang alabok ay babalik sa lupa kung paanong ito noon; at ang diwa ay babalik sa Diyos na siyang nagbigay nito."

(Eclesiastes 12:7). Ang simpleng Katotohanang inilahad sa tekstong ito ay nalilito sa isipan ng marami dahil sa isang maling pagkakaintindi sa salitang "*espiritu*." Isinalin nito ang salitang Hebreo na "*ruach*," na ang simpleng kahulugan ay "hininga," o, gaya ng sa pagkakataong ito, ang hindi nakikitang kapangyarihan ng buhay.

Hindi man lang bahagyang ipinahihiwatig ng tekstong ito na kapag namatay ang isang tao ay may isang may-kamalayang nilalang na lumalabas mula sa kanyang katawan at dinadala sa Diyos sa langit. Ang salitang "*babalik*" na ginamit sa tekstong nasa itaas ay hindi nagbibigay-daan sa ganitong interpretasyon. Ang katawan ay bumabalik sa alikabok dahil ito ay nagmula sa alikabok. Kung ang "*espiritu*" ay isang hiwalay na nilalang na bumabalik sa Diyos, ibig sabihin noon ay dati itong nanirahan sa Diyos at pinayagang bumaba sa lupa nang pansamantala upang manahan sa isang katawang mortal. Gaano nga ba kalabí ang ganitong konklusyon!

Gaano nga ba kaayon ang kahulugan ni Solomon ng kamatayan sa mga katotohanang inilahad sa Bibliya tungkol sa buhay na kaluluwa ng tao? Kapag ang katawan at ang hininga ay bumalik sa kanilang orihinal na pinagmulan, ang buhay na kaluluwa o pagkatao ay hindi na umiiral. Namatay na ito, at ang kamatayan ang parusa sa kasalanan. Sa Ezekiel 18:4 ay malinaw na sinasabi, "Ang kaluluwang magkasala, siya ang mamamatay."

Ang Kamatayan na Tinatawag na "Pagtulog"

Dahil ipinangako ng Diyos na ibabalik sa buhay ang mga patay, tinutukoy ng Bibliya ang mga namatay bilang natutulog. Itinampok ni Jesus ang mahalagang katotohanang ito ng Bibliya sa kanyang pagtukoy sa pagkamatay ni Lazaro, ang kapatid nina Marta at Maria. Sinabi niya sa kanyang mga disipulo, "Natutulog ang kaibigan natin na si Lazaro." Akala ng mga alagad na tinutukoy ni Jesus ang karaniwang pagtulog, kaya't sinabi niya sa kanila nang tuwiran, "Namatay na si Lazaro." Juan 11:11-14

Dito inilatag ni Jesus ang isa sa mga pangunahing katuruan ng Salita ng Diyos. Patay si Lazaro, ngunit siya rin ay "natutulog." Nang sinabi ng Diyos kay Adan na ang pagsuway ay magresulta sa kamatayan na "Tunay kang mamamatay," tinutukoy Niya ang pagkalipol ng buhay. Ang pagkalipol na ito ng buhay ay sana'y naging permanente kung hindi lamang dahil sa katotohanang minahal pa rin ng Diyos ang Kanyang mga nilalang na tao at naglaan ng pagtubos para sa kanila sa pamamagitan ng kaloob ng Kanyang minamahal na Anak upang maging Manunubos at Tagapagligtas ng sangkatauhan mula sa kamatayan. Juan 3:16,17; 1 Timoteo 2:3-6

Ibinigay ni Jesus ang kaniyang "laman," ang kaniyang pagkatao, bilang "tubos [Griyego: katumbas na halaga] para sa lahat," "para sa buhay ng sanlibutan." (Juan 6:51). Ang pagsuway ng perpektong tao na si Adan ay nagdala ng kasalanan at kamatayan sa lahat ng kaniyang mga supling. Kinailangan ng katarungan ng Diyos ang "buhay

para sa buhay," ang kamatayan ng perpektong tao na si Jesus—upang mabawi ang pagsuway at ang hatol na kamatayan na ipinataw kay Adan. Ang kamatayan ni Jesus ang nagbigay ng "tubos," o katumbas na halaga, para kay Adan. Dahil dito, si Jesus ang "sa pamamagitan ng biyaya ng Diyos ay dapat makatikim ng kamatayan para sa bawat tao." (Exodo 21:23; Roma 5:12-19; Hebreo 2:9). Kaya, nagkaroon ng probisyon para bayaran ang parusa, ang hatol na kamatayan, na ipinataw kay Adan at sa kanyang lahi. Bagaman patuloy na namamatay ang lahat, dahil sa pagtubos na ipinagkaloob sa pamamagitan ni Cristo Jesus, magkakaroon ng paggising ng mga patay. Samakatuwid, ginagamit ng Bibliya ang salitang "tulog" upang ilarawan ang kanilang pansamantalang kawalan ng buhay.

Ang mga natutulog ay walang malay sa panlabas na mundo, at gayundin ang mga patay. Wala silang nakikita, wala silang naririnig, wala silang nalalaman. Sinasabi ng Bibliya, "Alam ng mga buhay na mamamatay sila, ngunit ang mga patay ay wala nang alam." (Eclesiastes 9:5). Ang mga patay na natutulog ay maaaring gisingin; kaya ang mga "natutulog" sa kamatayan ay maaaring, at gigisingin. Tulad ng sinabi ni Jesus tungkol kay Lazaro, "Pupunta ako upang gisingin siya mula sa pagtulog." (Juan 11:11). Lahat ng natutulog sa kamatayan ay, sa pamamagitan ng banal na kapangyarihan, gigisingin sa umaga ng bagong araw ng daigdig. Kaya't mababasa natin, "Maaaring magtagal ang pag-iyak sa gabi, ngunit ang kagalakan ay darating sa umaga." Awit 30:5

Martha na Pinagaan

Si Jesus at ang munting pamilya sa Betanya—si Maria, si Marta, at si Lazaro—ay mga tapat na kaibigan. Nang magkasakit si Lazaro, si Jesus at ang kaniyang mga alagad ay nasa malayong lugar mula sa Betanya. Nagpadala ang mga kapatid ng mensahe kay Jesus tungkol sa karamdaman ni Lazaro, ngunit hindi siya agad pumunta sa kanila. Naghintay siya ng dalawang araw. Ipinahayag ni Jesus na namatay na si Lazaro at natutulog lamang, at pupukawin niya siya mula sa pagtulog. Juan 11:1-15

Lumabas si Marta upang salubungin si Jesus nang papalapit na siya sa kanilang bahay. Marahang pinagalitan niya ito at sinabi, "Panginoon, kung nandito ka sana, hindi sana namatay ang kapatid ko." (Juan 11:21). Nasaktan nang malalim ang damdamin ni Marta, at ito ay isang mainam na pagkakataon para aliwin siya ni Jesus, na ginawa nga niya. Anong mga nakapagpapalubag-loob na salita ng aliw ang sinabi ng Guro kay Marta sa kanyang oras ng matinding pangangailangan? Sinabi ba ni Jesus sa kaniya, gaya ng madalas na sinasabi sa katulad na mga pagkakataon, "Martha, hindi talaga patay ang kapatid mo, inalis lang niya ang panlabas niyang baluti, ang kaniyang katawan"? Sinabi ba niya na ang tunay na Lazaro ay mas buhay pa kaysa dati? Sinabi ba ni Jesus kay Martha na malamang ay naglilibot-libot sa malapit ang "kaluluwa" ni Lazaro? Sinabi ba niya, "Martha, walang kamatayan"?

Hindi sinabi ni Jesus ang alinman sa mga ito. Dati Nang sinabi Niya sa kaniyang mga alagad, "Patay na si Lazaro," at hindi Niya ngayon sisirain ang

katotohanang ito sa pamamagitan ng pagsasabing kay Marta na ang kapatid niya ay mas buhay pa kaysa dati. Ang sinabi Niya upang aliwin si Marta ay naaayon sa patotoo ng buong Salita ng Diyos. Alam Niya na talagang patay si Lazaro, kaya sinabi Niya kay Marta, "Mabubuhay muli ang kapatid mo." Juan 11:23

Hindi tiyak si Marta kung ano ang ipinahihiwatig ng mga salitang ito. Alam niya na ginising ni Jesus ang iba mula sa pagtulog ng kamatayan, at sinabi niya kay Jesus, "Anumang hingin mo sa Diyos, ibibigay sa iyo ng Diyos," ngunit hindi siya sigurado na hihingin ni Jesus sa Diyos sa panahong iyon na gisingin ang kanyang kapatid mula sa pagtulog ng kamatayan. Sumagot siya, "Alam kong siya'y muling mabubuhay sa pagkabuhay na mag-uli sa huling araw." Juan 11:22,24

Malinaw na alam ni Marta na magkakaroon ng pangkalahatang pagkabuhay-muling ng lahat ng mga patay, at doon ay gigisingin si Lazaro mula sa pagtulog ng kamatayan. Pamilyar siya sa mga pangakong nakatala sa Lumang Tipan, at nagbigay siya ng mapaggalang at mapanampalatayang pansin sa mga pagtuturo ni Jesus, kaya't alam niya na may isang maluwalhating pag-asa ng pagkabuhay-muli para sa buong sangkatauhan. Nauunawaan din ni Marta na ang pangkalahatang pagkabuhay-muli ay magaganap sa "huling araw." Ang huling araw ay hindi "araw ng paghuhukom," gaya ng inaakala ng marami. Ang salitang "araw" sa pagkakataong ito ay tumutukoy sa isang panahon, isang yugto sa dakilang plano ng Diyos para sa pagtubos at kaligtasan ng sangkatauhan mula sa kasalanan at kamatayan.

May iba't ibang panahon, o mga kapanahunan, sa plano ng kaligtasan ng Diyos, bago at pagkatapos ng Unang Pagparito ni Cristo. Ang mga ito ay mga panahong paghahanda kung saan pinili at inihanda ng Diyos ang mga taong makikipagtulungan kay Jesus sa huling yugto ng banal na kaayusan, ang kapanahunan ng matuwid na kaharian ng Diyos, sa ilalim ng pamumuno ni Cristo. (Jeremias 23:5; Mateo 6:10). Doon magwawakas ang plano ng Diyos sa paggising ng mga patay at sa muling pagbabalik sa kasakdalan ng buhay para sa lahat ng maniniwala at susunod sa mga batas ng kaharian ni Cristo.

Alam ni Marta ang tungkol sa huling kapanahunan, o huling araw, sa plano ng Diyos, at na ang kapatid niya, at ang lahat ng namatay, ay gigisingin mula sa pagtulog ng kamatayan. Gayunpaman, hindi alam ni Marta kung ito ang ibig sabihin ni Jesus nang sinabi niya, "Mabubuhay muli ang kapatid mo," at hindi rin direktang ipinaliwanag ni Jesus sa kaniya kung ano mismo ang kanyang agarang intensyon. Sa halip, sumagot siya, "Ako ang pagkabuhay at ang buhay: ang sumasampalataya sa akin, kahit mamatay pa, ay mabubuhay; at ang sinumang nabubuhay at sumasampalataya sa akin ay hindi kailanman mamamatay." (Juan 11:25,26). Sa pamamagitan ng pagkilala sa sarili bilang "ang pagkabuhay na mag-uli at ang buhay," ipinakita ni Jesus na siya ang magpupukaw sa lahat ng mga patay sa huling araw. Pagkatapos, sa panahon ng kaharian, ibibigay niya ang buhay na walang hanggan sa lahat ng magiging masunurin sa mga prinsipyo ng Diyos, at sa mga sa panahong iyon ay buong pusong naniwala sa kaniya.

Matapos tiyakin kay Marta ang paggising ng sangkatauhan sa muling pagkabuhay, tinanong siya ni Jesus, "Naniniwala ka ba rito?" Sumagot si Marta, "Oo, Panginoon: naniniwala ako na ikaw ang Cristo, ang Anak ng Diyos." (Juan 11:26, 27). Nauunawaan nang wasto ni Marta na ang Cristo, o ang ipinangakong Mesiyas, ay ipapadala sa mundo upang iligtas ang sangkatauhan mula sa kamatayan, at ito ay maisasakatuparan sa pamamagitan ng paggising sa lahat ng mga patay na natutulog sa kamatayan. Naniwala siya na nasa kay Jesus ang "kabuhayan at pagkabuhay."

Ginising na Lazarus

Matapos ipahayag ni Marta ang kanyang pananampalataya kay Jesus bilang ang Cristo at sa kanyang kakayahang magbigay-buhay sa mga patay, bumalik siya sa kanilang bahay at inanyayahan si Maria na sumama sa kanya upang makita si Jesus, na siya namang ginawa ni Maria. Naantig ang puso ni Jesus sa tagpong ito ng dalamhati at malaking pagkalugmok, at, kasama ng iba, siya rin ay umiyak. Pagkatapos ay hiniling niya na ipakita sa kanya ang kutkutan kung saan inilibing si Lazaro. Juan 11:28-35

Habang nakatayo sa tabi ng libingan, inutusan ni Jesus na alisin ang bato sa harap ng pasukan. Sumunod, nagprotesta si Marta. Dati niyang inamin ang pananampalataya na kayang buhayin ni Jesus ang kanyang kapatid, ngunit ngayon ay nag-alinlangan siya at sinabi kay Jesus, "Panginoon, sa oras na ito ay mabaho na siya dahil apat na araw na siyang patay." (Juan 11:39). Para kay Jesus, hindi ito mahalaga. Malapit na niyang ipakita kay Lazaro kung ano ang sa huli ay magagawa ng banal na

kapangyarihan para sa lahat ng namatay, at kung saan gumagana ang banal na kapangyarihan, hindi mahalaga kung ang isang tao ay namatay nang apat na araw o sa loob ng libu-libong taon; maaaring maibalik ang buhay. Siya na bilang kasangkapan ng Diyos ang lumikha ng buhay sa simula pa ay may higit na kakayahan na maibalik ang buhay.

Nakatayo sa harap ng bukas na kutkutan, at pagkatapos ng angkop na panalangin, sumigaw si Jesus nang malakas, "Lazaro, lumabas ka." (Juan 11:43). Kawili-wili na pansinin kung ano ang hindi sinasabi ng salaysay. Hindi nito sinasabi tungkol kay Lazaro na siya ay napunta sa langit at bumalik. Hindi napunta sa langit si Lazaro. Hindi nito sinasabi na siya ay napunta sa isang bangin ng walang hanggang pahirap at pinalaya mula sa pagdurusa. Walang bangin ng walang hanggang pahirap.

Sinasabi sa tala na nang sigawan ni Jesus, "Lazaro, lumabas ka ... ang patay ay lumabas." Si Lazaro, "ang patay," ay nagising mula sa pagtulog ng kamatayan. Nang siya ay pakawalan mula sa kanyang mga lampin, nakihalubilo at muling nakasama si Lazaro ang kanyang pamilya at mga kaibigan gaya ng dati. Bilang muling nabuhay, hindi siya isang multo o kaluluwa. Siya pa rin ang dating Lazaro. Natuwa siyang muling mabuhay, at natuwa ang kanyang pamilya na muling makapiling siya.

"Huwag Kayong Magmulala"

Noong isang pagkakataon, nang magsalita tungkol sa muling pagkabuhay ng mga patay, sinabi ni Jesus, "Huwag kayong magtaka rito, sapagkat darating ang oras na lahat ng nasa mga kutkutan ay makaririnig ng kaniyang tinig at lalabas, ang mga

gumawa ng mabuti tungo sa muling pagkabuhay ng buhay, at ang mga gumawa ng masama tungo sa muling pagkabuhay ng paghuhukom." (Juan 5:28,29). Dito ay tinitiyak sa atin na kung paanong tinawag si Lazaro mula sa libingan, gayon din ang lahat ng mga patay ay tatawagin sa panahon ng pangkalahatang pagkabuhay.

Mapapansin natin na dito ay nagsalita rin si Jesus tungkol sa dalawang pangkalahatang uri sa muling pagkabuhay—yaong mga gumawa ng mabuti, at yaong mga gumawa ng masama o nabigong gumawa ng mabuti. Ang mga gumawa ng mabuti ay tinutukoy sa talata 24 bilang ang "mga mananampalataya" ng kasalukuyang panahon. Hindi na sila darating sa hinaharap na paghuhukom, sapagkat matagumpay nilang nalalampasan ang kanilang pagsubok sa kasalukuyang buhay. Dahil sa paggawa ng "mabuti" sa pamamagitan ng paniniwala at tapat na pagsunod sa mga yapak ni Jesus, napatunayan silang karapat-dapat na tawagin mula sa kamatayan tungo sa isang muling pagkabuhay na may kinalaman sa ". Ang mga hindi napatunayang karapat-dapat ay gigisingin mula sa kamatayan at darating sa paghuhukom, sapagkat ang paggising nila ay magaganap sa loob ng libong taong araw ng paghuhukom ng mundo. Gawa 17:31; 2 Pedro 3:8; Pahayag 20:6

Ang salitang Griyego na isinaling "*hukom*" sa Juan 5:29 ay "*krisis*". Lahat ng hindi magpapatunay na karapat-dapat sa buhay ngayon ay haharap sa isang krisis kapag nagising mula sa pagtulog ng kamatayan. Siyempre, lubos silang liliwanagan tungkol sa mga isyung kasangkot. Ibibigay sa kanila ang pagkakataon, batay sa ganap na pag-unawa, na

tanggapin ang inihandang buhay para sa kanila sa pamamagitan ni Cristo at sumunod sa mga batas ng kaniyang matuwid na kaharian, na siyang mamamahala sa mga gawain ng buong sangkatauhan. Kung tatanggapin nila at susundin ito, maibabalik sila sa kaperpeksiyunan ng buhay ng tao at mamumuhay magpakailanman. Ito ang kanilang ganap na pagkabuhay na mag-uli. Kung hindi sila tatanggap at susunod, ibabalik sila sa kamatayan. Tungkol sa panahong iyon, sinabi ni Pedro na ang mga hindi sumusunod ay "lubos na puputulin" mula sa bayan. Gawawa 3:23

Ang mga mananampalataya ng kasalukuyang kapanahunan, na napatunayang karapat-dapat na mabuhay at maghari kasama ni Cristo, ay lalabas sa muling pagkabuhay para sa "kaluwalhatian at karangalan at kawalang-kamatayan." (Roma 2:7). Ang kawalang-kamatayan ay nakikita ngang hindi isang likas na katangian ng tao, kundi isang maluwalhating gantimpala na iniaalok sa mga handang magdusa at mamatay kasama ni Jesus upang sila'y mabuhay kasama niya. Bilang mga kapwa tagapagmana kasama ni Jesus sa kaniyang kaharian, ang mga ito ay magiging kapwa hukom din kasama niya sa panahon ng paghuhukom na iyon. 1 Corinto 6:2; Pahayag 3:21; 5:10

Anong masayang katuparan ng plano ng Diyos ito! Ang paghahari ng kasalanan at kamatayan na idinulot ng pagsuway ni Adan sa Eden ay hindi magtatagal magpakailanman. Lahat ng namatay sa mahabang panahong ito ng pag-iyak ay muling gigisingin at bibigyan ng indibidwal na pagkakataon na sumunod sa mga batas ng Diyos at mabuhay magpakailanman sa lupa.

Ito ay isang maluwalhating pag-asa para sa sangkatauhan, at inilatag ito nang simboliko at maganda ng propeta ng Diyos na si David. Inilalahad namin: "Sabihin ninyo sa gitna ng mga bansa, Naghahari ang Panginoon. Ang mundo ay matatag na nakatatag; hindi ito matitinag; huhusgahan niya ang mga tao nang may katuwiran. Magalak ang langit, magalak ang lupa; mag-ingay ang dagat, at ang lahat ng nasa loob nito. Magdiwang ang mga bukid, at ang lahat ng nasa mga ito; mag-awit ng kagalakan ang lahat ng punong-kahoy sa gubat. ... Siya'y darating upang husgahan ang daigdig. Huhusgahan niya ang sanlibutan nang may katuwiran at ang mga tao nang may katapatan." (Awit 96:10-13). Tunay nga, may buhay pagkatapos ng kamatayan, sapagkat sa pamamagitan ng banal na kapangyarihan ay muling mabubuhay ang mga patay. Ito ang dakilang pag-asa na iniaalok sa atin sa Salita ng Diyos.

Pag-aaral ng Bibliya

Aralin para sa Mayo 3

Ang Maling Habag ni Jonas

***Pangunahing Talata: "Nang magsalita ang Panginoon, 'Ikaw ay nagmalasakit sa punong ito, na hindi mo pinag-alagaan o pinatubo. Lumago ito sa isang gabi at namatay sa isang gabi. At hindi ko ba aalagaan ang dakilang lungsod ng Nineve?'
Jonás 4:10,11***

***Piniling mga Kasulatan:
Jonás 3:1-5; 4:1-11***

Ang Nineve ang kabisera ng imperyong Asiryo, isa sa mga kaaway ng Israel. (2 Mga Hari 19:36). Inutusan ng Diyos ang propetang Jonas na ipahayag sa mga taga-Nineve na dahil sa kanilang kasamaan ay wawasakin Niya sila sa loob ng apatnapung araw. Pagkatapos marinig ang pahayag ni Jonas, naglabas ang hari ng isang kautusan na "huwag magpakain o uminom ng tubig ang tao at ang hayop" at dapat silang lahat ay "managhoy nang malakas sa Diyos." Pagkatapos ay "tinalikuran nila ang kanilang masasamang gawi; at naghinay-hinay ang Diyos at hindi niya isinagawa laban sa kanila ang pagkawasak na kanyang ipinangambang idulot." Jonas 1:2; 3:1-10

Gayunpaman, labis na nagalit si Jonas, at siya ay lubos na nagngalit. Sinabi ni Jonas sa Diyos, "Alam kong ikaw ay mapagbigay-grasyang Diyos at mapagkawanggawa, mabagal magalit, at sagana sa habag, isang Diyos na nagpapawalang-bisa sa

kapahamakan. Ngayon, Panginoon, kunin mo ang aking buhay, sapagkat mas mabuti pa sa akin ang mamatay kaysa mabuhay." Sumagot naman ang Panginoon, "Narapat ba na magalit ka?" Jonas 4:1-4

Marahil iniisip ni Jonas ang kalupitang ipinamalas ng mga Asiryos sa kanyang sariling bayan sa loob ng ilang salinlahi. Maaaring sabik siyang makita ang paghuhukom na maisakatuparan at ang bansang ito ay tuluyang mapuksa. (Isaias kabanata 36). Lubos na nadismaya, iniwan ng propeta ang lungsod. Umupo siya sa isang kalapit na burol, sa lilim ng kubong ginawa niya, upang "makita kung ano ang mangyayari sa lungsod." Jonas 4:5

Nangyari na "naghanda ang Diyos ng isang pipino ... upang magbigay ng lilim" kay Jonas, at ang propeta ay "lubos na natuwa." Gayunpaman, kinabukasan ay sinira ng isang uod, na inihanda rin ng Diyos, ang pipino. Nang sumikat ang araw, tinamaan nito ang ulo ni Jonas, kaya "ninais niyang mamatay." Jonas 4:6-8

Sinabi ng Diyos kay Jonas, "Ikawawa ka ba sa mabuting ginawa ko dahil sa pipino? Ikaw nga'y naahabag sa pipino na hindi mo pinagpagal at hindi mo pinalago, na tumubo sa isang gabi, at nasira sa isang gabi; at hindi wari ako magkakaroon ng habag sa Nineve?" (Jonás 4:9-11). Ang pahayag na "anak ng isang gabi" ay ginagamit kapag tumutukoy sa isang bagay na may "pansamantalang" kalikasan. Ipinapakita ng Panginoon ang malaking kaibahan sa pagitan ng pag-aalala at awa ni Jonas para sa isang halaman, kumpara sa mga tao ng Nineve.

Ang pagnanais ni Jonas na maghiganti sa mga Asyryano, dahil sa mga kasamaan na ginawa nila noon, ang naging hadlang upang hindi niya makita na nagsisi na sila ngayon sa harap ng Diyos. Nakita ng Diyos ang mga ginawa ng mga taga-Nineve, na "sila'y lumayo sa kanilang masasamang gawa," binago nila ang kanilang pamumuhay at pag-uugali. Ito ang naging dahilan upang magmalasakit ang Panginoon.

Kinumpirma ni Jesus ang katotohanan ng salaysay na ito sa aklat ni Jonas at kung paanong ang mga taga-Nineve ay tunay na nagpakita ng pagsisisi. (Lucas 11:29-32). Pinapatunayan ng mga talata 31 at 32 ng talataing ito na ang lahat ng mga patay, kasama na ang mga taga-Nineve, ay muling mabubuhay sa darating na kaharian sa lupa. Sa panahong iyon, ang hatol sa mga pumuna at umuusig kay Jesus noong kanyang Unang Pagparito ay hindi kasing-magaan kumpara sa hatol na ipapakita sa mga hindi kailanman nakakita o nakarinig sa pangangaral at mga himala ni Jesus. Isang aral para sa atin: may pananagutan tayo sa kaalamang ating natanggap. Lucas 12:48

Babala Laban sa Katamaran

Pangunahing Talata: "Ipinakita ko sa inyo ang lahat ng bagay, kung paanong sa paggawa ng ganito ay nararapat ninyong suportahan ang mga mahihina, at alalahanin ang mga salita ng Panginoong Jesus, kung paanong sinabi niya, Mas mapalad ang magbigay kaysa tumanggap." Gawa 20:35

***Piniling mga Kasulatan:
Gawa 20:33-35; 2 Tesalonica 3:6-12***

Dumating si Apostol Pablo sa Mileto, isang daungan, malapit nang matapos ang kanyang ikatlong misionaryong paglalakbay. Habang hinihintay ang barko na umalis, nagpadala siya ng mensahe sa mga nakatatanda sa kalapit na lungsod ng Efeso, na nagtatanong kung maaari silang dumating at makipagkita sa kanya. Ito na ang huling pagkakataon na makita sila ni Pablo.

Pagkarating ng mga nakatatanda, inisa-isa ni Pablo ang "uri ng pamumuhay na aking pinagdaanan sa inyo sa buong panahon, na naglilingkod sa Panginoon nang buong kababaang-loob, at kasabay ng luha, at sa gitna ng mga pagsubok." Sinabi niya, "Hindi ako kailanman nag-atubili ... na magturo sa inyo sa publiko at sa inyong mga tahanan at hikayatin ang mga Hudyo at mga Griego sa pangangailangang lumingon sa Diyos at maniwala sa ating Panginoong Jesus." Mga Gawa 20:18-21

Hinimok ni Pablo ang mga matatanda, "Magbantay kayo sa inyong sarili at sa buong kawan" at "gumawa

bilang mga pastol ng Simbahan ng Diyos." (Gawa 20:28). Dito itinuro ni Pablo kung paano ang mga nakatatanda ay may dobleng pananagutan, para sa kanilang sarili at para sa mga kapatid, na ang Panginoon ay ginawang mga katiwala. "Mag-ingat kayo," ibig sabihin, mag-ingat at suriin hindi lamang ang inyong ginagawa, kundi pati na rin ang inyong mga motibo.

Pagkatapos ay pinaalalahanan sila ni Pablo, "Hindi ko inasam ang pilak o ginto o kasuotan ng sinuman. Alam ninyo mismo na ang mga kamay na ito ay naglaan para sa aking sariling pangangailangan at sa mga kasama ko." (Mga Gawa 20:33,34). Si Pablo ay isang "gumagawa ng tolda" bilang hanapbuhay at nagpatotoo na siya ay nagtrabaho "gabi't araw, sapagkat ayaw naming maging pabigat sa alinman sa inyo," upang matustusan ang kanyang sariling pangangailangan sa buhay, habang ipinangangaral at itinuturo ang Ebanghelyo sa iba. Gawa 18:3, 1 Tesalonica 2:9; 2 Tesalonica 3:8; 1 Corinto 4:12

Sa pagsipi sa ating Pangunahing Talata mula sa ibang salin, pinagtibay ni Pablo ang kanyang pananalita, "Sa lahat ng bagay ay ipinakita ko sa inyo na sa pamamagitan ng paggawa gaya ng ginagawa ko, dapat ninyong tulungan ang mga mahihina, at alalahanin ang mga salita ng Panginoong Jesus, kung paanong Siya Mismo ay nagsabi, Mas mapalad ang magbigay kaysa tumanggap." Maraming pagkakataon para sa bawat isa sa atin na maging bukas-palad sa iba, kahit na wala tayong perang maibibigay. Ang pagpapakita ng pakikiramay, paghihikayat, o simpleng mabait na tingin ay minsan mas mahalaga sa isang taong

nawawalan ng pag-asa kaysa sa isang dakot na ginto.

Ang pagiging "tagapagbigay" ay nangangahulugang mas iniisip ang iba at ang kanilang mga pangangailangan, at hindi ang sarili. Ang pagiging "tamad" ay kabaligtaran ng pagiging tagapagbigay, at ito ay isang anyo ng makasarili, na maaaring magdulot ng espirituwal na kahinaan. (1 Timoteo 5:13). Matapang na nagsalita si Pablo laban sa mga kapatid na nagsasanay ng katamaran, na nagsasabing, "kung sino ang ayaw magobra, huwag ding kumain," at nagpaalala na "sa katiwasayan sila magobra, at kumain ng kanilang sariling tinapay." 2 Tesalonica 3:7-12

Isang mahalagang elemento ng masayang buhay Kristiyano ay ang paglinang ng sining ng pagbibigay, "mula sa puso," sa iba. "Sapagkat minamahal ng Diyos ang masayang tagapagbigay." (Exodo 25:2; 2 Corinto 9:7). Sa paggawa nito, mas nagiging katulad tayo ng Diyos, dahil ang Diyos ang pinakadakilang tagapagbigay. "Ibinigay niya ang kaniyang nag-iisang Anak, upang ang sinumang sumampalataya sa kaniya ay hindi mapahamak, kundi magkaroon ng buhay na walang hanggan ... upang ang mundo sa pamamagitan niya ay maligtas." Santiago 1:17; Juan 3:16,17

Kristiyanong Kabutihang-loob

***Pangunahing Talata: "Kapag ikaw ay nag-aani sa iyong bukid at makalimot kang kunin ang isang bungkos, huwag mong balikan ito. Iwan mo ito para sa dayuhan, sa ulila, o sa balo, upang pagpalain ng Panginoon mong Diyos ang lahat ng iyong ginagawa."
Deuteronomio 24:19***

***Piniling Kasulatan:
Deuteronomio 24:14-22***

Ang aklat ng Deuteronomio ay nagtatala ng huling mensahe na ibinigay ni Moises sa mga Israelita bago ang kanyang kamatayan. Layunin ng mensaheng ito na paalalahanan sila na alalahanin at isabuhay ang mga tagubiling ibinigay ng Diyos sa kanilang bansa noon. Isa sa mga tagubiling ito ay nakatala sa ating Pangunahing Bersikulo. Ang paliwanag para sa hinihinging ito ay matatagpuan sa naunang bersikulo. "Alalahanin mong tuparin ito sapagkat mga alipin kayo noon sa Ehipto, at tinubos kayo ng Panginoon ninyong Dios mula roon. Kaya't inuutusan ko kayo na gawin ito." Deuteronomio 24:18

Hindi dapat balewalain ng mga Israelita ang mga walang magawa at nangangailangan. Sa halip, dapat nilang payagan ang mga ito na mag-ani ng mga natirang butil sa mga bukid para sa kanilang sariling gamit. Ang dahilan ng utos na ito ay dahil sila rin ay walang magawa at nangangailangan noong

silang ay alipin sa Ehipto. Ang aral dito ay ang pag-iisip sa kapakanan ng iba. Ito ay isang aspeto ng pagiging maka-Diyos, sapagkat ang Diyos mismo ay nagpairal ng prinsipyong ito, dahil sa kaniyang plano ay inisip niya ang mahihirap at walang magawang sangkatauhan.

Nang kusang-loob na sumuway si Adan, ang perpektong tao, sa utos ng Diyos sa Hardin ng Eden, ang ipinataw na parusa ay kamatayan, na siyang minana ng bawat susunod na salinlahi ng tao mula noon. (Genesis 2:16,17). Dahil ang lahat ng tao ay ipinanganak sa kasalanan at hindi perpekto, wala ni isa man ang makapagtubos sa kanyang kapatid, o makapagbigay ng pantubos para sa kaniya sa Diyos. Awit 49:7; 51:5

Tanging isang buhay na walang kasalanan at perpekto ng tao ang makapagpapasiya sa katarungan ng Diyos—isang perpektong buhay na tao, si Jesus, para sa pagsuway ng perpektong buhay na tao ni Adan. (Exodo 21:23; Roma 5:12,19). Tinubos ng Diyos ang bawat miyembro ng sangkatauhan sa pamamagitan ng pagpapadala ng kaniyang nag-iisang Anak sa mundo bilang isang perpektong tao, na kusang-loob na inialay ang kaniyang buhay bilang "tubos para sa lahat," at sa gayon ay nasiyahan ang katarungan ng Diyos. Juan 3:16,17; 1 Timoteo 2:5,6; 1 Pedro 3:18

Tulad ng pagliligtas ng Diyos sa bansang Israel mula sa pagkaalipin sa Ehipto, gayon din ay pinalaya Niya ang mga tagasunod ni Cristo mula sa pagkaalipin sa kasalanan at kamatayan. (Juan 8:35,36; 1 Corinto 15:22). Dapat natin itong laging tandaan; dapat tayong magpakita ng pag-ibig at awa sa mga hindi

pa nakaririnig ng Ebanghelyo o sa mga hindi pa nananampalataya rito.

May mga pagkakataon na nakakasalubong natin ang mga taong, bagaman hindi man relihiyoso, ay nakararanas ng mahihirap na karanasan sa buhay gaya ng karamdaman o pagkamatay ng isang mahal sa buhay. (Roma 8:22). Dapat nating isaalang-alang sila na parang "dayuhan, ulila, o biyuda" sa utos na ito na ibinigay ng Diyos sa Israel. Maaaring hindi nagkaroon ng pagkakataon ang mga taong ito na marinig o paniwalaan ang Salita ng Diyos, o maaaring nabulag ang kanilang isipan rito.

Dapat tayong magkaroon ng pag-ibig at simpatiya para sa kanila. Kung maaari, dapat din nating ibahagi sa kanila ang ilang "buhangin" ng Katotohanan. Sa gayon, maaari nating ibigay sa kanila ang makasulatang batayan para sa pagkakaroon ng pananampalataya sa muling pagkabuhay para sa lahat at ang mga kamanghamanghang pagpapala ng kaharian na malapit nang dumating sa buong lupa. (1 Corinto 15:21,22; Pahayag 21:1-5). Maaari nilang tanggapin ang mabuting balita ngayon, o maaari tayong nagtatanim ng mga butil ng katotohanan at pag-asa, na tutubo sa kanilang mga puso sa kaharian ni Cristo.

Wasto na Pagsunod sa Sabado

***Pangunahing Talata: "Sinabi niya sa kanila, Ang sabbath ay ginawa para sa tao, at hindi ang tao para sa sabbath: Kaya ang Anak ng tao ay Panginoon din ng sabbath."
Marcos 2:27,28***

***Piniling Kasulatan:
Marcos 2:23-28***

Ang ika-apat na utos na ibinigay ng Diyos sa Israel ay: "Alalahanin mo ang araw ng Sabado, upang gawing banal ito. ... Sa araw na iyon, huwag kang maggawa ng anumang gawain." (Exodo 20:8-11). Ipinaliwanag ng Diyos ang kahulugan ng utos, na nagsasabi: "Ito ay isang tanda sa pagitan ko at sa iyo sa lahat ng inyong mga salinlahi; upang malaman ninyo na ako ang Panginoon na nagpapabanal sa inyo." Exodo 31:13,14

Sa pamamagitan ng propeta Isaias, ibinigay ng Diyos ang mas malalim na kahulugan ng utos na ito, na nagpapaliwanag, "Kung tatawagin ninyong kagalakan ang Sabado at ang banal na araw ng Panginoon na marangal; at kung igagalang ninyo ito sa hindi pagsunod sa inyong sariling mga lakad at sa hindi paghahangad ng inyong sariling kaluguran o sa pagsasalita ng mga salitang walang kabuluhan, kaniya kayo'y magagalak sa Panginoon." Isaias 58:13,14

Ang layunin ng isang araw na pahinga na ito bawat linggo ay hindi lamang para sa pisikal na
Mayo 2026

kapahingahan, kundi higit sa lahat, ito ay inilaan, gaya ng ipinaliwanag sa pamamagitan ng propeta Isaias, upang maging isang araw para sa pagninilay-nilay sa Diyos at pagbibigay-pugay sa kaniya nang may kagalakan. Walang utos na ibinigay si Jesus o ang mga Apostol sa simbahan tungkol sa araw ng Sabado. Gaya ng isinulat ni Pablo, "Sapagkat hindi kayo nasa ilalim ng kautusan, kundi ng biyaya." Roma 6:14,15

Gayunpaman, noong panahon ng unang pagparito ni Jesus, maraming lider ng relihiyong Hudyo ang naging pormalista, na mas binigyang-diin ang literal na mga utos kaysa sa mas malalim nilang kahulugan. Sa araling ito, inakusahan ng mga Pariseo ang mga disipulo ni Jesus ng paglabag sa Sabado, dahil habang dumaraan sila sa isang bukid ng butil at dahil nagutom sila, nagkuskos sila ng ilang butil sa kanilang mga kamay upang kainin ito. Lucas 6:1,2

Hindi nilabag ni Jesus ang utos ng Sabado, ni tinuruan Niya ang ibang mga Hudyo na gawin ito. Siya ay isang Hudyo at obligado na sumunod sa Sabado. Gayunpaman, tinutulan Niya ang mga walang katuturang maling interpretasyon ng mga utos ng Diyos. Dahil dito, ipinaliwanag ni Jesus sa araling ito na "ang Sabado ay ginawa para sa tao."

Ang salitang "Sabat" ay nangangahulugang pahinga. Sa ibang bahagi, isinulat ni Pablo, "Tayong mga naniwala ay pumapasok sa pahinga." (Hebreo 4:3). Ito ay pahinga ng pananampalataya at pagtitiwala sa Panginoon, at hindi ang literal na pisikal na pahinga ng mga Hudyo. Nagpatuloy ang Apostol, "May natitira pa ngang kapahingahan para sa bayan ng Diyos. Sapagkat ang sinumang

pumasok sa kanyang kapahingahan, siya rin ay tumigil sa kanyang sariling mga gawain, gaya ng ginawa ng Diyos sa Kanya. Magsikap tayo nga na makapasok sa kapahingahang iyon, baka may mahulog na tao sa kaparehong halimbawa ng kawalan ng pananampalataya." Hebreo 4:9-11

Sa una, tila hindi magkakatugma na "magsumikap" tayo upang "makapasok sa kapahingahan." Gayunpaman, may mahalagang katotohanang ibinigay sa paalalang ito. Ang kapahingahang ito ay yaong ating pinapasok sa pamamagitan ng araw-araw na pagsisikap na paunlarin ang ganap na pananampalataya sa Diyos at pag-asa sa kaniya. Ito ay isang kapahingahan ng buong tiwala sa mga pangako ng Diyos, na nakabatay sa kaalaman, kumpiyansa, at pagsunod. Dahil sa ating relasyon sa Diyos sa pamamagitan ng kaniyang Anak, si Hesus Kristo na ating Panginoon, makakahanap tayo ng espirituwal na lakas sa kapahingahang ito.

Ang ganitong kapahingahan ay magiging katumbas ng ating pananampalataya sa Diyos at sa lahat ng kaniyang mga pangako. Para sa mga tagasunod ng Panginoon, samakatuwid, ang bawat araw ay dapat maging isang Sabado o araw ng pahinga, sa karagdagang kahulugan ng pagmumuni-muni at pagbibigay-pugay nang may kagalakan sa Panginoon sa lahat ng ating mga iniisip, salita, at gawa.

Pagsisigla sa Isa't Isa

Pangunahing Talata: "Isipin natin ang isa't isa upang hikayatin sa pag-ibig at sa mabubuting gawa."

Hebreo 10:24

Piniling Kasulatan:

Hebreo 10:22-25

Karaniwang ginagamit ang salitang "provoke" upang ilarawan ang pag-udyok ng galit o masamang loob. Gayunpaman, sa ating Pangunahing Bersikulo, ginamit ng apostol ang salitang ito upang ilarawan ang pag-udyok sa kabutihan, isang pampasigla sa paglago ng Kristiyano sa pag-ibig at mabubuting gawa. Ang isa pang pagsasalin ng pariralang ito ay "mag-udyok sa isa't isa."

Ang paghihikayat sa isa't isa sa pag-ibig at mabubuting gawa, o mga gawain, ang tunay na layunin at mithiin ng mga tagasunod ng Panginoon kapag nagsasama-sama. Lahat tayo ay nangangailangan ng tulong at paghihikayat na nagmumula sa pakikipag-isa sa mga kapwa may mahalagang pananampalataya. Binibigyang-diin din ng apostol na ang pakikipag-isa sa mga kapatid ay lalong nagiging mahalaga habang "nakikita nating papalapit ang araw." Hebreo 10:25

Upang maayos na hikayatin ang isa't isa tungo sa pag-ibig at mabubuting gawa, itinaturo ng apostol na kailangan muna nating "isipin ang isa't isa." Ipinahihiwatig nito na kailangan nating magkaroon ng pakikiramay sa puso para sa iba, isinasaalang-

alang ang kanilang mga pagsubok, kahirapan, at kahinaan. May isang magandang espirituwal na balanse na inilalarawan sa paalalang ito na "hikayatin ang isa't isa" sa pag-ibig at mabubuting gawa. Hindi hiwalay ang pag-ibig sa sigasig para sa mabubuting gawa. Hindi maaaring umiiral ang tunay na Kristiyanong pag-ibig kung hindi ito naipapakita sa pamamagitan ng mabubuting gawa. Hindi rin maaaring ituring na mabuti ang mga gawa sa paningin ng Panginoon kung hindi ito nagmumula o pagpapakita ng tunay na Kristiyanong pag-ibig.

Ang mabubuting gawa ay inilalarawan sa ibang lugar ni Apostol Pablo bilang isang "pagsusumikap ng pag-ibig." (1 Tesalonica 1:3). Ipinapakita nito na ang tunay na pag-ibig ay "nagpupursigi," o kumikilos. Ang ganitong pag-ibig ay hindi basta-basta isang mabubuting disposisyon na walang anumang gawa ng pag-ibig, na nagpapalagay na sapat na ang maging kaaya-aya sa Diyos. Ang pag-ibig na dapat punuin at pamunuan ang ating buhay Kristiyano ay ang pag-ibig ng Diyos, ang pag-ibig na taglay at ipinamalas ng ating Langitnang Ama sa kanyang saloobin sa nahulog na sangkatauhan. Ganito kamahal ng Diyos ang ating nasirang sangkatauhan na ibinigay niya ang bagay na mas mahal pa kaysa sa anumang maaari niyang ibigay, ang kaniyang nag-iisang panganay at minamahal na Anak, si Jesus. (Juan 3:16). Kay Jesus, mayroon tayong halimbawa ng perpektong pagsasanib ng tunay na pag-ibig at mabubuting gawa. Hindi naman natin, siyempre, magagawa ang lahat ng gawa na ginawa ng ating Tagapagligtas, ngunit maaari nating sikapin na paunlarin ang diwa na magtutulak sa atin na gawin ang lahat ng ating makakaya.

Ang salitang Griyego na "*koinonia*", na isinalin sa Bagong Tipan bilang "*pakikipag-isa*", ay nangangahulugang "*pakikipagsosyo*". (Galacia 2:9; Filipos 1:5; 1 Juan 1:6,7). Ang Kristiyanong pakikipag-isa ay higit pa sa simpleng pagtitipon upang pag-usapan ang mga karaniwang paniniwala. Ang pagnanais na magkita-kita ay dapat na hinihimok ng kamalayan na tayo ay tinawag ng Diyos upang maging katuwang Niya sa Kanyang dakilang plano para sa kaliwanagan at kaligtasan ng mundong pinagpalaak ng kasalanan. 2 Corinto 5:17-21; 6:1

Binigyang-diin ni Pablo ang gawaing inanyayahan tayong makibahagi, na ipinaliwanag, "Ang Diyos nga nasa Cristo, iniaayos ang sanglibutan sa kaniyang sarili ... at ipinagkatiwala sa amin ang salita ng pagkakasundo. Ngayon, buko , tayo nga'y mga sugo para kay Cristo." (2 Corinto 5:19,20). Ibig sabihin nito, kung tayo'y magiging tapat hanggang kamatayan, makikilahok tayo kasama ni Cristo, ang ating Ulo, sa dakilang gawain ng muling pagsasama ng nawawalang mundo ng sangkatauhan sa Diyos. Ito ang karaniwang gawain na kinasasangkutan ng bawat tagasunod ng Maestro. Ang "paglaban" o "pag-udyok" sa isa't isa tungo sa katapatan kaugnay ng layuning ito ay dapat maging pangunahing layunin kapag tayo'y nagtitipon.

Ang Paglalakbay ng Israel patungong Dagat Pula

***"Ngayon, ang mga bagay na ito ay nangyari sa kanila bilang mga halimbawa; at isinulat ang mga ito para sa ating aral, sa ating mga taong narating na ang katapusan ng mga kapanahunan."
1 Corinto 10:11***

Pagkatapos ng pagkamatay ng mga panganay sa Ehipto at ang paglipas sa mga panganay ng Israel, nagpasya si Paraon na hayaang umalis ang mga Israelita. (Exodo 12:29-32). Kinabukasan ng makabuluhang gabi ng Paskwa, nagtipon sila sa Rameses upang simulan ang kanilang paglalakbay patungong Canaan, ang lupain na ipinangako ng Diyos kay Abraham. (Genesis 15:18-21; Exodo 3:8). Sa ating pambungad na kasulatan, sinasabi ni Apostol Pablo na ang mga bagay na nangyari sa mga Israelita ay isinulat bilang mga halimbawa, o "mga uri," para sa ating kapakanan. Bilang mga Kristiyano, maaari tayong makakuha ng mga aral mula sa pakikitungo ng Diyos sa mga sinaunang taong ito na makatutulong sa atin na maiwasan ang mga pagkakamaling nagawa nila at magkaroon ng higit na pananampalataya sa pag-aaruga ng Diyos sa atin kaysa sa kanila.

Ang Rameses, kung saan nagsimula ang paglalakbay ng mga Israelita, ay isa sa mga "lungsod ng kayamanan" na itinayo para kay Paraon ng mga taong ito na inaalipin. (Exodo 1:11; 12:37).

Ang Rameses rin ang titulong ipinangalan sa Paraon ng pang-aapi, at naging pinakaangkop na pangalan para sa lungsod kung saan sisimulan ng mga Israelita ang kanilang paglalakbay patungo sa ipinangakong lupain ng Canaan. Ang mga Ehipsiyo ay sumasamba sa araw. Ang kanilang diyos-araw ay si "Ra." Hindi nakapagtataka na pinili ng Paraong ito ang titulong Rameses para sa kaniyang sarili, na ang ibig sabihin ay "anak ng araw." Alam natin, gayunpaman, mula sa pananaw ng Katotohanan, na si Rameses ay hindi talaga nagbigay ng liwanag sa Ehipto o sa mga Israelita. Siya ang nag-alipin nang husto sa mga anak ng Israel kaya't sila'y nananaghoy para sa kaligtasan. Narinig ng kanilang Diyos, ang Diyos nina Abraham, Isaac, at Jacob, ang kanilang daing at iniligtas sila. Exodo 2:23-25; 3:7-10

May isang kawili-wiling kaugnayan hinggil dito kaugnay ng pakikitungo ng Diyos sa mga Kristiyano ngayon—ibig sabihin, ang mga espirital na Israelita. (Roma 8:14; Hebreo 3:5,6; 1 Pedro 2:5,9,10). Tayo rin, wari, ay may isang Paraon ng ating pang-aapi. Siya si Satanas, na orihinal na pinangalanang Lucifer, na ang ibig sabihin ay "tagadala ng liwanag." Tulad ng Paraon noon, malayo siya sa tunay na liwanag. Gayunpaman, sa pamamagitan ng kaniyang iba't ibang mapanlinlang na pamamaraan, lumitaw siya bilang isang "anghel ng liwanag." (2 Corinto 11:14). Totoo na sa ilalim ng direksyon ni Satanas, ang mga nagpapahayag na bayan ng Diyos ay pinamunuan upang magtayo ng mga lungsod ng kayamanan—mga dakilang sistemang simbahan na nagkunwaring tunay na mga lungsod ng Diyos. Napapansin natin, gayunpaman, na ang Ehipto ay hindi lamang

kumakatawan sa mga dakilang sistema ng simbahan, hindi rin naman tulad ng kanilang mga lungsod ng kayamanan na bumubuo sa buong Ehipto. Ang Ehipto ay mas partikular na kumakatawan sa mundo o kaharian ng kadiliman at kamatayan na kung saan, sa isang panahon o iba pa, ay naging alipin ang lahat ng espirituwal na mga Israelita ng Diyos. Roma 8:21-23; Galacia 4:1-7

Walang magagawa ang mga alipin ng Israel para sa kanilang sariling kaligtasan. Ang kaligtasan mula sa Ehipto ay ginawa ng Diyos. Ang Diyos din naman, sa pamamagitan ng Kaniyang namamahalang probidensya at sa pamamagitan ng nabuhos na dugo ni Jesus, ang mas dakilang Korderong Paskwa, , ang siyang nagdudulot ng ating kaligtasan, ng ating pagtubos. (Juan 1:29; 1 Corinto 5:7). Nararapat tandaan sa puntong ito na bagaman ang winisik na dugo ng Korderong Paspas ang nagbunga ng kaligtasan ng Israel mula sa Ehipto, hindi nito sila agad na dinala sa ipinangakong lupain. Ganoon din sa mga espirituwal na Israelita ngayon. Tinubos tayo ng Diyos sa pamamagitan ng dugo ni Jesus, ngunit kinakailangan ang patuloy na katapatan sa mga kondisyon ng ating panawagan upang sa huli ay makapasok tayo sa makalangit na Canaan.

Ang patuloy na pananampalataya sa Diyos na nagligtas sa kanila sa pamamagitan ng dugo ng Paskwa ang tanging katiyakan ng mga Israelita para sa kanilang huling pagpasok sa lupain ng pangako. Ang pag-eehersisyo ng pananampalatayang ito sa pamamagitan ng pagwisik ng dugo ng korderong-Paskuwa sa kanilang mga lintel at poste ng pinto ay itinuring ng Diyos bilang isang pagpapakita ng

kanilang pagsunod. (Exodo 12:22,23). Ang kabiguan na ipagpatuloy ang parehong antas ng pananampalataya ay itinuring ng Diyos bilang pagpapakita ng kanilang pagsuway. Inalala ng Diyos na sila'y gawa lamang sa alabok at patuloy na nagtiis sa kanila sa mahabang panahon. (Awit 103:14; Roma kabanata 11). Gayunpaman, ang kanilang patuloy na pagdududa at pagkalimot sa Diyos ang naging dahilan upang sa huli ay itigil na Niya ang pakikipagsumikap sa kanila. Dahil sa pagkabigong ito na magpatuloy sa pagiging tapat at masunurin, ibinalik Niya sila, hindi sa Ehipto, kundi sa ilang upang doon mamatay. (Bilang 14:22,23). Tandaan nating mabuti ang mga salita ng ating pambungad na teksto, kung saan sinasabi ni Pablo na ang nangyari sa Israel ay nangyari sa kanila bilang mga halimbawa. Nawa'y ang kanilang halimbawa ng kawalang-paniwala at pagsuway ay magsilbing babala upang matulungan tayong lumakad nang may higit na katapatan at "karapat-dapat sa pagtawag" kung saan tayo ay tinawag. Efeso 4:1

Huwag nating ipagpalagay ang Diyos, o ituring na karaniwan at pangkaraniwan ang mga bagay na ginawa Niya para sa atin. Hindi natin dapat ipagpalagay na dahil minsan na siyang nakipag-ugnayan sa atin habang tayo'y nasa ating mga kasalanan, at nagbigay sa atin ng kaligtasan sa pamamagitan ng ipinagbuhos na dugo ni Jesucristo, ay magpapatuloy siyang makikitungo sa atin nang hindi tayo nagpapakita ng patuloy na lumalaking pagpapahalaga at pananampalataya. Sa pamamagitan ng ating pananampalataya at pagsunod sa Diyos ipinapakita natin ang ating pasasalamat sa mga nagawa na niya para sa atin. Walang duda, ito ang ibig sabihin ng apostol nang

sinabi niya: "Ang walang pananampalataya ay hindi makalulugod sa kaniya." (Hebreo 11:6). Hindi makatwiran na isipin na patuloy na ibubuhos ng Diyos ang kaniyang "mga espirituwal na pagpapala" sa atin kung hindi natin ito gagamitin bilang paraan upang patatagin ang ating pananampalataya sa kaniya at palalimin ang ating sigasig para sa kaniya at sa kaniyang layunin. Efeso 1:3

"Walang Patuloy na Lungsod"

Handa na ang lahat ng mga Israelita na maglakbay patungo sa lupain ng pangako, handang tanggapin ang kaligtasan na iniaalok sa kanila ng Diyos. Kaya't nagtipon sila sa Rameses, at mula roon ay naglakbay sila patungong Sucot. (Bilang 33:5). Ang pangalang Succoth ay nangangahulugang "*mga kubo*" at isang magandang paalala na ang kanilang paglalakbay patungong Canaan, habang nagbibigay sa kanila ng kalayaan mula sa pagkaalipin sa Ehipto, ay, sa kabilang banda, isang panawagan para sa kanilang pagtanggì sa maraming kaginhawahan at pangangailangan na tiyak na ibinibigay ng kanilang mga tahanan sa Ehipto.

Hindi na muling mararanasan ng mga Israelita ang proteksyon ng mga bahay at bubong sa kanilang mga ulo. Mula noon, kailangan na silang manirahan sa mga tolda hanggang sa marating nila ang ipinangakong lupain. May aral dito para sa mga espirituwal na Israelita na nagsimula na ng kanilang paglalakbay bilang peregrino patungo sa espirituwal na Canaan ng kapahingahan, ang makalangit na Canaan. Walang "patuloy na lungsod" na makapagbibigay sa kanila ng proteksyon mula sa mga kahirapan ng daan habang sila'y naglalakbay. (Hebreo 13:14). Bilang mga espirituwal na anak ng

ating Makalangit na Ama, na naglalakbay patungo sa espirital na lupain ng pangako, hindi tayo tumitingin sa materyal na pinagkukunan para sa ating proteksyon. Sa halip, naninirahan tayo sa pansamantala at payak na mga tirahan na pinagmamasdan ng Diyos, at may katiyakan tayo na hindi Siya pumipikit o natutulog. (Awit 121:3,4). Ang Kanyang mahalagang mga pangako ng biyaya at proteksyon para sa bawat panahon ng pangangailangan ay nagbibigay ng isang pinagpalang lilim sa pagitan natin at ng mga bagyo at mapapait na pagsubok na kung hindi ay sasakupin tayo. Hebreo 4:16

Naglakbay ang mga Israelita sa ilalim ng lilim ng isang ulap na ibinigay ng Diyos. (Exodo 13:21,22). Maaaring ipaalala nito sa atin ang walang hangganang biyaya ng Diyos na nakapaligid sa atin at "na para sa mga umiibig sa Diyos, yaon nga, sa mga tinawag ayon sa kaniyang layunin, ang lahat ng bagay ay nagsasabwatan para sa kabutihan." (Roma 8:14-17,28). Ang biyayang ito ay hindi dapat hadlangan o pahinain. Walang ulap na mula sa lupa ang dapat pahintulutang pumasok sa pagitan natin at ng ating Diyos. Dapat nating laging itingin ang ating mga mata sa takip ng kanyang biyaya at pag-ibig at sa gayon ay maramdaman nang higit pa ang kanyang awa at pag-aaruga. Dapat nating tandaan, gayunpaman, na ang pag-ibig at biyaya ng Diyos sa atin ay hindi palaging nahahayag sa pamamagitan lamang ng mga kaaya-ayang karanasan sa buhay. Ang mga pagsubok at pagdurusa na pinapayagan ng Panginoon na dumating sa atin ay pantay ding mga pagpapahayag ng kaniyang pag-ibig. Kailangan din natin ang mga karanasang ito upang

lumakas sa kaniya "at sa kapangyarihan ng kaniyang sikanan." Efeso 6:10

Gumamit tayo ng halimbawa ng dalawang halamang magkapareho ang uri. Palaguin ang isa sa silong, kung saan hindi pumapasok ang liwanag at sariwang hangin; at palaguin naman ang isa sa bukas na hardin. Pagkalipas ng ilang linggo, pansinin ang pagkakaiba ng dalawang halaman. Ang isa ay malusog at malakas, samantalang ang isa naman ay mahina at marupok. Ang halaman sa silong ay protektado mula sa hangin at ulan, ngunit ang mismong proteksyong ito ang pumipigil dito na maging malakas at matibay. Sa kabilang banda, ang halamang lumalago sa bukas na hangin ay lumalakas sa pakikibaka nito laban sa mga elemento, na tinutulungan ng sustansiyang ibinibigay ng sinag ng araw at ng nakapagpapasiglang kahalumigmigan ng ulan. Sa ilalim ng dakilang tolda ng langit, umuunlad ang halaman dahil sa lahat ng iba't ibang elemento at salik na nag-aambag sa paglago at lakas nito.

Ang mga tunay na espiritwal na Israelita ay may mga karanasan na sumasaklaw sa lahat ng yugto ng biyaya ng Diyos na sa pamamagitan nito ay lumalago sila tungo kay Cristo. Ang pagharap na ito ang tunay na nagpapalakas sa tapat na Kristiyano. Ang masamang hangin na humahampas sa isang puno ang nagiging dahilan upang lalo pa itong lumakas habang mas lalo nitong pinapalaom ang mga ugat nito sa lupa. Gayunpaman, dapat tandaan na ang sikat ng araw ang mahalagang pinagkukunan ng sustansya at buhay nito, na siyang nagbibigay dito ng kakayahang labanan ang mga unos. Tayo rin ay lumalakas sa pamamagitan ng

ating pagtutol sa mga unos ng buhay, subalit sa pamamagitan ng sinag ng pabor ng Diyos tayo ay binibigyan ng lakas ng loob at kakayahan na maging tapat, hanggang sa kamatayan.

Ang sigasig na ginamit ng mga Israelita sa pagsisimula ng kanilang paglalakbay sa ilang ay hindi nagpatuloy. Sa ito ay mayroon tayong napakalinaw na halimbawa kung ano ang maaaring mangyari sa ating sariling karanasan kung hindi natin maingat na bantayan ang ating sarili. May posibilidad, at maging panganib, na mawala ang ating "unang pag-ibig." (Pahayag 2:4). Ayon sa Bilang 33:6-8, tila unang gumalaw ang mga Israelita patimog-silangan, saka biglang inutusan silang lumiko patimog. Ang pinaka-likas na dapat nilang ginawa ay ang magpatuloy sa paglalakbay patimog-silangan, sapagkat doon sana sila makarating sa maliliit na sapa sa hilaga ng Dagat Pula, na tiyak na mas madaling tawirin at mas tuwid na patungo sa Canaan, ang kanilang layunin.

Ang tinahak ng mga Israelita ay tila hindi parepareho, sapagkat sa halip na palawakin ang distansya sa pagitan nila at ng sakop ni Paraon, pinapaikli pa nila ito. Hindi lamang iyon, pinapalaki pa nila ang hadlang sa pagitan nila at ng ipinangakong lupain. Gayunpaman, ang paliwanag ay ang kilos na ito ay pinamunuan ng Diyos. Sinasabi sa salaysay, "At ang Panginoon ay naglakad sa unahan nila ... upang ituro sa kanila ang daan." Exodo 13:21

Pagsunod sa Direksyon ng Diyos

Para sa mga espiritwal na Israelita, maraming beses na ang Diyos ay nag-uutos, hindi sa mga paraan ng

pag-unlad ayon sa laman, kundi sa kabaligtaran nitong direksyon, upang ang pagpapamalas ng biyaya at kapangyarihan ng Diyos ay lalong magiging dakila. Hindi natin dapat piliin ang sarili nating daan, kundi dapat nating palaging hayaan ang Diyos na mag-utos sa ating landas, kahit na, sa ilang pagkakataon, ang landas na ito ay tila lubhang mapanganib. "May daan na tama sa paningin ng tao, ngunit ang wakas nito" ay hindi ang ganap at lubos na kaligtasan na ating inaasahan. Kawikaan 14:12

Kung hahayaan tayong pumili ng sarili nating landas, may tendensiya tayong sundin ang ating likas na hilig at kagustuhan. Ang daan ng laman ay karaniwang sumusunod sa landas na may pinakamaliit na pagsalungat . Gayunpaman, sa ganitong paraan ay hindi mapupuri ang Diyos at hindi rin maipapakita nang wasto ang ating pananampalataya. Madali lamang magkaroon ng pananampalataya habang nakikita natin ang kabila ng pampang, ngunit kapag dumating ang mga hamog na humahadlang sa ating likas na paningin, doon natin kailangan gamitin ang matibay na pananampalataya sa Diyos.

Upang palawakin ang halimbawang ito, kapag naglalakbay sa bangka sa isang malinaw na araw na may maaraw na sikat, maaaring hindi gaanong pinapansin ang kasanayan at kakayahan ng piloto. Ngunit kapag sumapit ang makapal na hamog at hindi na makita ang mga matagal nang pamilyar na palatandaan, doon natin lubos na pinahahalagahan ang piloto at ang kanyang kakayahang ligtas tayong dalhin sa ating ninanais na daungan. Sa ganitong mga kalagayan, wala nang magagawa ang sinuman kundi magtiwala nang lubos sa piloto. Ang ating

pagkabahala, kaba, pag-aalinlangan, pagdududa, at pag-iinis ay hindi makakatulong kahit man lang. Dapat tayong manindigan sa pananampalataya habang dinadala tayo ng piloto sa kabila.

Kailan nga ba hindi ito totoo sa ating espirituwal na paglalakbay! May mga pagkakataon na, sa mga probidensya ng Diyos, wala tayong magawa upang makawala sa isang mahirap na sitwasyon. Sa ganitong mga panahon, wala tayong magagawa kundi ilagak ang ating buong tiwala sa Diyos, na nauunawaan na Siya ang may kakayahang magligtas sa atin. (Awit 34:19; 2 Corinto 1:9,10). Dito nagiging mga pagkakataon ng Diyos ang ating mga kagipitan.

Dinala ng Diyos ang mga Israelita sa isang matinding panganib upang magkaroon sila ng pagkakataong "tumigil" at masaksihan ang kanyang kaligtasan. (Exodo 14:13). Binago niya ang kanilang direksyon at dinala sila sa Pihahiroth. Tunay na ito ay isang lugar kung saan, ayon sa laman, sasukuin sila ng kanilang mga puso dahil sa kawalan ng pag-asa. Sa halip na makamtan nang lubusan ang kanilang kaligtasan mula sa Ehipto, natagpuan nila ang kanilang sarili sa isang k , na tila mas masahol pa ang kalagayan kaysa noong una nilang sinimulan ang paglalakbay. Naalala kaya nila noon ang Diyos na gumawa na ng napakarami para sa kanila? Hindi. Nagreklamo at umiyak sila. Ang tanging nakita nila ay ang Dagat na Pula sa kanilang harapan at ang mga Ehipsiyo sa kanilang likuran. Wala silang nakitang paraan ng pagtakas dahil hindi nila inilagay ang kanilang tiwala sa Diyos. Exodo 14:10-12

Marahil tayo rin, bilang mga espirituwal na Israelita, ay narating na ang ating mga sukdulan at nakita sa

harapan at likuran natin ang tila hindi malalampasang mga hadlang. Maaaring gabayan tayo ng Panginoon, gaya ng sa Dagat na Pula, kung saan tila naputol ang lahat ng nakikitang paraan ng pagtakas. Sa ganoong mga sandali, natatakot at nanginginginig ba tayo sa tila nalalapit na kapahamakan? Hindi tayo dapat matakot, sapagkat dito nabibigyan ang Diyos ng dakilang pagkakataon na iligtas tayo. Sa pamamagitan ng mga karanasang ito natutuhan natin ang lubos na kailangang aral na ang kaligtasan ay hindi nagmumula sa atin kundi sa Diyos. Sa ganitong mga sandali sinasabi niya sa atin, gaya ng sinabi niya sa Israel noong unang panahon sa pamamagitan ng kanyang lingkod na si Moises, "Huwag kayong matakot; manatili kayong payapa, at tingnan ninyo ang kaligtasan ng Panginoon." Exodo 14:13

Sa mga panahong ito, kung papayagan natin Siya, ang Diyos ay nagiging ating tore ng kanlungan, ang ating tore ng lakas. Sa literal na pagsasalita, gaano kaganda kapag nawala tayo sa gubat at hindi na alam ang daan palabas, at bigla nating makita ang isang pamilyar na tore na nagmamarka ng isang lugar na, kung mararating lang natin, ay mangangahulugang kaligtasan para sa atin. Ang Diyos ay ganitong uri ng tore ng lakas at kaligtasan, na nagdadala ng kaligtasan sa atin sa ating pinakamatinding oras ng pangangailangan. (Awit 61:1-3; Kawikaan 18:10). Kung wala Siya, tayo ay mawawala nang walang pag-asa sa ilang ng kawalan ng pag-asa.

Sinasabi sa salaysay na inutusan ng Diyos ang mga Israelita na pumunta sa Pihahiroth, "sa pagitan ng Migdol at ng dagat." (Exodo 14:2; Bilang 33:7). Ang

Migdol ay nangangahulugang " " "torre." Napakahalaga nito! Dito ipinahayag ng Diyos sa mga Israelita ang Kaniyang sarili bilang isang tore ng kanlungan. Inutusan Niya si Moises kung ano ang dapat gawin sa kalagayang iyon. Ang pagsunod sa mga utos na ito ang naghatid ng kaligtasan sa pamamagitan ng mismong dagat na hindi pa matagal ay naging isang halos hindi malampasan na hadlang sa kanilang pagtakas. Ang ulap na dating nasa unahan nila ay lumipat sa hulihan ng kampo, at naging haligi ng kadiliman para sa mga Ehipsiyo at haligi ng liwanag para sa mga Israelita, na pumigil sa mga Ehipsiyo na umatake sa kanila sa buong magdamag. (Exodo 14:19-22). Pagsapit ng umaga, nabuksan ang Dagat na Pula, at sila'y tumawid patungo sa kaligtasan.

Ang mga Espirituwal na Israelita ay madalas na dumaranas ng mga karanasan na pinahihintulutan ng Diyos upang subukin ang kanilang pananampalataya. Tinutulungan tayo nito na matutuhan ang aral, "Sapagkat sa biyaya kayo'y naligtas, sa pamamagitan ng pananampalataya—at hindi ito mula sa inyong sarili; kaloob ito ng Diyos—hindi sa pamamagitan ng mga gawa, upang walang sinumang magmapuri." (Efeso 2:8,9). Napakahalaga para sa atin na maunawaan na hindi sa pamamagitan ng sariling lakas natin tayo nakakaligtas. Kinakailangang-kailangan na tayo, paminsan-minsan, ay "tumigil" at masdan ang kaligtasan ng Diyos. Hindi ito nangangahulugang walang sigla o walang pakialam na saloobin, kundi nangangahulugan ito ng kalmadong pagtitiwala sa kaniya. Ito ay isang tiwalang nagmumula sa pananampalataya, na ang nasa panig natin ay mas dakila kaysa sa lahat ng laban sa atin. (Roma 8:31;

1 Juan 4:4). Sa ganitong paglalagay ng ating tiwala sa Diyos at pakikipagtulungan sa kanya habang ginagabayan niya ang ating mga landas, tiyak ang tagumpay at kaligtasan.

Ang pagkakaroon ng buong pananampalataya sa Diyos ay nangangahulugang magtitiwala tayo sa Kanya sa anumang kalagayan. Magtiwala tayo sa kanya kapag sinabi niyang manatili sa isang lugar at magtitiwala at susunod tayo kapag inutusan niya tayong sumulong. Ang hindi paggalaw nang ibig sabihin ay hindi tayo kumikilos ay magpapakita ng kakulangan sa pananampalataya, gaya rin ng hindi pagtitigil kapag hinihiling niya ito sa atin. Gayunpaman, manatili man tayo sa isang lugar o sumulong ayon sa kanyang utos, ang ating mga puso ay dapat palaging payapa, sapagkat nagpapahinga na tayo ngayon sa katotohanang nakumpleto na ang kanyang gawa. Sa ganitong paraan lamang natin mapapasok ang kapahingahan na inihanda para sa atin sa pamamagitan ng pananampalataya kay Cristo Jesus. (Hebreo 4:9-11). Ang lahat ng ating gawain para sa Panginoon at ang lahat ng ating pag-usad sa makipot na daan ay dapat nakabatay at kaayon ng tahimik at mapagkakatiwalang pahingahang ito sa kaniya at sa kaniyang mga pangako. Nagbibigay ang mga ito sa atin ng katiyakan na ano man ang mangyari, ang lahat ng bagay ay nagtutulungan para sa ating kabutihan. (Roma 8:28). Kaya, sa pag-asam ng wakas ng daan, at ng Kanang ng kapahingahan na matatagpuan doon, maaari na tayong magpasalamat sa Diyos, na "nagbibigay sa atin ng tagumpay sa pamamagitan ng ating Panginoong Jesucristo," kahit na ngayon, sa gitna ng pakikibaka at kahirapan ng daan. 1 Corinto 15:57